

[Ellefsen]

med statsministerens åbningstale, vedrører den del af talens indhold, som har direkte relation til Færøerne.

Det, at jeg ikke har særlige bemærkninger til talens indhold i øvrigt, skyldes ikke manglende interesse. Tværtimod anser jeg det for at være af allerstørste vigtighed ikke blot for det danske samfund, men også for det færøske samfund, at folketinget magter at gennemføre løsninger, såvel kortsigtede som langsigtede, på de problemer, som det danske samfund står over for.

I åbningstalen nævnedes statsministeren de foranstaltninger, som forsvaret har gjort for at intensivere fiskeriinspektionen ved Grønland, ved Færøerne og i Nordsøen. Vi er særdeles tilfredse med, at de nævnte skridt bliver taget. Jeg vil benytte lejligheden til at nævne, at der jo mellem Danmark og Færøerne med hensyn til fiskeriinspektionen i de færøske farvande er etableret et samarbejde, som vi færinger venter os meget af.

Statsministeren nævner også de fra færøsk side planlagte ændringer i samarbejdet mellem Danmark og Færøerne. Ét udvalg arbejder med spørgsmålet om overtagelsen af administrationen og regelfastsættelsen på undervisningsområdet, og et andet fællesudvalg påbegynder arbejdet om en ajourføring og forenkling af statens overførsler til Færøerne.

Som det er folketinget bekendt, er der på Færøerne vidtgående uenighed om, hvordan samarbejdet mellem vore to samfund skal foregå såvel formelt som reelt. Dannelsen af det nuværende landsstyre medførte, at man fra politisk hold på Færøerne ønskede en række ændringer i det hidtidige samarbejde. Alle færinger er enige om, at et flertal i den færøske befolkning skal afgøre, hvordan dette samarbejde skal foregå. Alle færinger sætter pris på, at man fra dansk side gang på gang har erklæret, at det udelukkende er færingerne selv, der skal tage stilling til, hvilke ændringer der skal ske i de bestående forhold.

Alligevel vil jeg benytte lejligheden til at advare statsministeren og regeringen imod at gå alt for hurtigt frem. Det skader ikke med lidt ekstra tid til forberedelserne til gennemførelsen af væsentlige ændringer i et samarbejde, som har fungeret i flere hundrede år, og som rent faktisk fungerer bedre nu end nogen sinde. Der er for mig at se ingen grund til, at man fra dansk side direkte skub-

ber på for at få de nævnte ændringer gennemført før tiden.

Misforstå mig ikke! Var der i den færøske befolkning et oprigtigt ønske om væsentlige ændringer i samarbejdsforholdet Danmark/Færøerne, skulle jeg være den sidste til at anmode statsminister, regering eller folketing om at modarbejde et sådant ønske. Er dette ønske til stede, skulle det nok blive opfyldt. Under alle omstændigheder er det særdeles vigtigt, at de planlagte ændringer bliver så velforberedte som overhovedet muligt.

Som det så ofte før er sagt, også fra denne talerstol og senest for få minutter siden, er fiskerierhvervet en altafgørende indtægtskilde på Færøerne. Indførelsen af de nye fiskerigrænser på 200 sømil over hele Nordatlanten har givet færingerne store problemer. Disse fiskerigrænseudvidelser har medført meget store indskrænkninger i vores fiskerimuligheder. Vi har mistet retten til adgang til en altafgørende del af de råstoffer, som det eneste færøske erhverv, fiskerierhvervet, er afhængigt af.

De af statsministeren nævnte forhandlinger, som regering og landsstyre fører med andre lande om gensidige fiskerirettigheder, må nødvendigvis være vanskelige. Problemstillingen er yderligere kompliceret ved, at Danmark har tilsluttet sig EF, medens Færøerne valgte at forblive udenfor, dér, hvor vi var i forvejen. Det er selvfølgelig en for Danmark vanskelig forhandlingssituation, når der er tale om forhandlinger mellem Færøerne og EF om gensidige fiskerirettigheder. De fleste færinger kan godt forstå, at Danmark tilsluttede sig EF. Personlig er jeg overbevist om, at det var en fordel for Danmark at gøre det, og at det således var rigtigt. Men det var ikke nogen fordel for Færøerne at tilslutte sig EF, og derfor besluttede et enigt lagting, at Færøerne skulle forblive udenfor.

Danmark og Færøerne har en samarbejdsaftale fra 1948, en aftale, der således er ældre end de aftaler, som Danmark har indgået med EF. Færingerne accepterede fuldt ud, at Danmark tilsluttede sig EF, men det blev understreget – og jeg vil benytte lejligheden til at understrege det endnu en gang – at Danmarks tilslutning til EF og de i den forbindelse indgåede aftaler på ingen måde kan tilsidesætte den aftale fra 1948, som er grundlaget for det rigsfuldsskab og det sam-